

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Egyes szám ára	8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Hubacsok Pál ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulso (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztőségén kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is.

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismerkezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

A távirda-ügy.

II.

Minden rendű és rangu ember használja már mai napság a távirát, mert a táviró távolságot nem ismer — gyorsaságát magyarázni fölösleges.

Nincs száma az eseteknek, midőn a gyors értesítés szükséges, a világforgalomban millió és millió forintokat ment meg egyeseknek néhány perc alatt, mi sem természetesebb tehát, mint hogy a távirai összeköttetések létesítésén fáradoztak fejlesztették s az ma már az egész világon elterjedt.

A szomszéd községek közül Szegvár érdekel bennünket leginkább, mert e községen keresztül kell a huzalt vezetni. Mint hírlík a szegváriak nem szavazták meg a tőlük kívánt biztosítékot a nyers bevétel tekintetéből, s ha nem helyeseljük is ez eljárását, nem szabad szem elől tévesztelnünk, hogy bizony ott távirai forgalomra kilátás nincs s így az erkölcsi testület fizette volna jórészen a nyers bevétel hiányán a költségeket.

Megszavazta a község a fölszerelés címén kért 100 frtot, de az állam aligha szervezi a hivatalt.

Vajjon az előadott okon nem maradunk-e mi is távirai összeköttetés nélkül? Mi azt hisszük, hogy az illetékes körök nagyon jól tudják azt, hogy Mindszent továbbra távirai összeköttetés nélkül nem maradhat, mert eddig is óriási veszteségeket szenvedtek egyesek a gyors értesülés lehetőségének hiányán.

A mai világban, midőn néhány óra alatt a gabona árak felszökkennek avagy tetemesen alászállanak, mi itt 36, illetve

48 órával később jutunk a jelzett körülmények tudomására, megtudjuk a volt állapotot akkor, midőn már azóta 2—3, esetleg 10-szer változtak a viszonyok. Mi földmivelő nép vagyunk, kik jövedelmünk legnagyobb részét évi termésünk értékesítése által nyerjük, ha azt a folyó gabona árak nem tudása folytán esetleg pocsek áron eladtuk, kárunk tetemes és pótolhatlan.

De az iparos, kereskedő, ügyvéd szintén gyakran vannak azon helyzetben, hogy használnák a távirát, szívesen fizetnék akár a 2, 3-szoros díjtételt, csak hogy azonnal menne avagy jönne a hír, ámde így a szomszéd állomásig kell gyalog avagy lovas küldöncöt meneszteni és onnan küldeni el azt a hírt, mely sürgős.

Elteltekintve az eddig elősoroltokról, nem véve tekintetbe és számításba a nagyközönséget, a távirda létesítését föltétlen szükséglik: a takarékpénztár, a szolgabírói hivatal és árvíz esetén a védekezést vezető közegek.

Hogy a takarékpénztár mily gyakran kell, hogy igénybe vegye a távirát arról egyes felek sajnosan győződtek már meg, mert minden esetben a távirati díjak 2-szeres összegét gyakran még többet is fizetnek küldönc díjak címén. Szükségtelen, hogy fejtegezzük azt, mikép a takarékpénztárnak, mint a közigazdaság első tényezőjének, gyakran kell igénybe venni a távirát és tetemes összeg az, mit megtakarítani lehet már ez egy intézetnél is.

A szolgabírói hivatal a mai hatásköre, kötelezettsége, feladata mellett egymaga is föltétlen szükségli a távirai összeköttetést, de többet mondunk: a távirda létesítése esetén a „futárok“, a „megyei lovas hadnag“ fölöslegessé lesznek és azok fizetése

egymaga többre rug, mint a községtől kért jótállási összeg. Igaz, hogy a futárokat a megyei pénztár fizeti, de a megye szükségleteit meg mi fedezzük.

Nehéz feladat oly intézmény létesítését megindokolni, melynél a létesítés mellett szól minden érv, ellene esetleg néhány — az erkölcsi testület által fizetendő — forint! Fölszemes itt hosszasan kifejteni, mi az árvíz-veszély, mi a pusztító ár elleni védekezés. Ismeri azokat e község és e vidék minden lakosa saját tapasztalatából és így tudja, hogy vész idején minden perc egy óra, minden óra napoknak tűnik föl, ily időben a nagy Tisza vonal közepontján Mindszenten, a távirda megfizethetlen — de föltétlen szükséges is.

Mióta a községünket övező s némi biztonságot nyújtó gátépítés megkezdődött, gyakran szóba hozatott Mindszentnek Szentessel távirai összeköttetése, kérte a távirda állomás létesítését a község ismételt, eredménytelenül. Ma elvégre ott vagyunk az ügy lebonyolítása előtt, fáradtak egyesek a távirda létesítésén, de van még egy oly egyén is, ki a kormány által szabott előnyös föltételek megállapításának befolyását községünk előnyére, javára érvényesítette, ezen egyént illeti meg elismerésünk, hálánk.

Felhívás a magyar gazdaközönséghez!

Alulírottak, mint az Első magyar általános biztosító társaság által alakított jégbiztosítási szövetség felügyelő- és vizsgáló-bizottságának tagjai, mai napon Budapesten összejövén, megalakulásunkat határozatilag kimondottuk, a felügyelő- és vizsgáló-bizottságnak kiegészítését, az eddig követett választási mód szerint, ápril

gyarország önállósága és alkotmányos szabadsága mind az 1687. 2. t.-c. és 1723. 1. és 2. t.-c. által biztosított; dacára annak, hogy Magyarország nem más idegen népek módjára, hanem saját törvényei szerint kormányozandó; dacára annak, hogy a trón megmentéseért önkényt a nélkül, hogy törvények által kötelezve lett volna, több ízben óriási, a nemzet erejét majdnem kimerítő áldozatokat hozott: mégis elnyomatását és alkotmányának megnyirbálását kellett látnia, folyton éber szemekkel kellett őrködni a nemzet önálló államiságának megvédelése szempontjából, szemben az uralkodók azon törekvésével, mely szerint az alkotmányt sarkából kiforgatni és az országot az örökös tartományokba beolvasztani iparkodtak.

Mária Terézia alatt hét ellenség támadta meg a birodalmat, mely már-már végenyészethez közeledék, s a magyar nemzet fátyolt vetve a multakra, elfeledé minden sérelmeit s vagyont, vért és életet áldozott a trónért. S a miért oly drága áron megmenté a trónt, jutalmul kapta az elnyomatást, alkotmányának megcsönkítését. Igaz ugyan, hogy Mária-Terézia nem tört nyíltan az ország és annak alkotmánya ellen, mindamellett is az iránt kevés tiszteletet tanusított: 40 évig tartó uralkodása alatt alig tartott háromszor országgyűlést. Uralkodásának végeiben, az ország határozott törvényeinek ellenére, a nádori széket éveken át

TÁRCZA.

Visszapillantás az 1848-49-ik évi szabadságharc némely mozzanataira.

(Folytatás.)

Jóllehet ugyan, hogy a fiág örökösödést megállapító törvényben biztosított a nemzet önállósága, függetlensége és alkotmányos szabadsága: Károly egy új törvény által biztosította azt, mely törvény az előbb idézett 1715. 3. t.-c., melyben megállapított, hogy: „Magyarország nem más idegen tartományok mintájára, hanem egyedül eddigi, a magyar országgyűlésen hozott és jövőben is ekkép hozandó törvényei szerint kormányozandó és az ország területéből is semmi el nem szakítható.“

Mint mondtam, Károly e t.-c. alkotása által a nemzet hajlamát akarta megnyerni, mi csakugyan sikerült is neki s így alkottatott meg a pragmática sanctio vagyis a trónörökösödést szabályozó 1723. 1. és 2. t.-c. E törvények az örökösödést illetőleg a következőket rendelik: „Az ország rendeli ő cs. kir. Felsége (III. Károly) fiágának magvaszakadtával, — melyet Isten nagy kegyelmesen eltávoztatni méltóztatás — a Magyarország koronájában s a hozzá tartozó részek, tartományok és országokban való trónörökösödési jogot a felséges ausztriai ház nő

ágára is és pedig első helyen a most uralkodó cs. kir. felségétől (III. Károlytól) leszármazókra, ezeknek kihalása után (I.) Józseftől s illetőleg ezeknek kihalása után (I.) Lipóttól leszármazó törvényes róm. katolikus mindkét nemű, ausztriai főhercegi utódaira átruházzák, ugyanazon elsőszülöttségi rendszerint, melyet ő cs. kir. felsége (III. Károly) a magyarországgal és a hozzá tartozó részekkel együtt örökösödési jogon föloszthatatlanul és elválaszthatatlanul bíró örökös tartományokban megállapított.“

Magyarország, mely a mohácsi vész után önkényt ajánlotta föl a kormányt I. Ferdinándnak és családjának, fentartván ezen család körén belül a szabadválasztási jogot; Magyarország, mely az 1687. 2. t. cikkben lemondott a családkörén belül gyakorlott szabadválasztási jogáról is és a királyi széket (I.) Lipót családjának elsőszülött férfi tagjai által örökölhetőnek nyilvánította; Magyarország, mely a pragmática sanctio alkotása által a leányágra is kiterjesztette a trónörökösödést: méltán remélte, hogy királyai az ország törvényét épségben fogják tartani s ezen törvények szellemében fognak kormányozni. De dacára annak, hogy Magyarország önként és pedig nagylelkűleg, a Habsburg háznak ajándékozta koronáját s lemondott a királyi szék betöltésénél a honalapítástól kezdve gyakorlott és ezután is gyakorolhatandó befolyásáról; dacára annak, hogy Ma-

havára halasztván azon okból, hogy az időközben belépendő szövetségi tagokra és az eddig még nem képviselt vármegyékre is fordíthatasék tekintet.

Meggyőződést szervezvé magunknak az eddig már tényleg belépett szövetségi tagok számáról és az általuk lekötött évi díjbevételről, ezt oly tekintélyes alapnak találtuk, hogy a szövetség fennállását teljesen biztosítottak nyilváníthatjuk.

A törzsbevallásban foglalt feltételeken kívül, az Első magy. általános biztosító társaság részéről, még több fontos előnyök biztosítottak a szövetségi tagoknak, melyek közül felemlítjük első sorban a szervezetet autonómiájára vonatkozó üdvös intézkedést; továbbá a társaságnak fizetendő 5% igazgatási díjnak a 2-ik és 3-ik millió forint díjbevételnél 1—1%-kal történt lezállítását; a szövetség és a társaság közt nemalán felmerülhető vitás kérdésekre nézve egy választott bíróság alakítását; és a költségek felosztásánál az új életbiztosítási díjak aránylagos felvételét.

Mindezen újabb feltételek egy a társaság, és a szövetségi felügyelő- és vizsgáló-bizottság közt létrehozandó, külön írásbeli megállapodásban fognak foglaltatni.

Most miután úgy a magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége, mint annak felügyelő- és vizsgáló-bizottsága megalakultnak mondatott ki, még inkább érdekben fekszik minden szövetségi tagnak, hogy rokonát, barátját, szomszédjait, ismerőseit a szövetségbe való belépésre kérje fel és ösztönözze; mert minél nagyobb kiterjedést veend a jégbiztosítás, annál biztosabb annak felvirágzása, annál nagyobbakká válnak a minden egyes tagra háramló előnyök.

Azon újabb kedvezmények, melyeket jelezünk, nagyobb ösztönzésül szolgálhatnak mindazokra, kik még eddig tartózkodtak a belépéstől.

Felhívjuk tisztelt gazdatársainkat, hogy most a tavasz közeledtével sorakozzanak mellénk, lépjenek be a jégbiztosítási szövetségbe, mely a magyar gazdák érdekeinek minden tekintetben megfelel. Álljunk saját lábainkra és kövessük azon közmondást, hogy: „Segíts magadon, az Isten is megsegít!”

Most már egy önálló testületet képezünk, magunk intézzük ügyeinket, autonómiát biztosítottunk magunknak és oly támaszunk van az Első magyar általános biztosító társaságban, betöltetlenül hagyta és mint híres közjogi írónk Korbulyi megjegyzi: „minden törekvése oda ment ki, hogy lassanként és szép szerével Magyarország az ausztriai tartományokkal való kapcsolatát realunióvá változtassa.”

II. József azonban már határozottan és nyíltan, tört nemcsak az ország alkotmánya, hanem annak önállósága ellen is. 10 évi uralkodása alatt országgyűlést egyszer sem tartott, sőt meg sem koronázta magát, jöllehet az 1837. 2. t.-c. a koronázást köteleességé teszi az uralkodónak; a koronát az országból kivette; a nemzeti nyelv használatát eltörölte s behozta helyette a németet. De nemcsak ezen, hanem minden más intézkedései is olyanok voltak, hogy ha meggyökeresedhetek volna, ha keresztülvitethettek volna úgy, a mint azt József akarta, akkor ezen intézkedések Magyarország alkotmányának és önállóságának végképeni megsemmisítését és a két országnak teljes unióját eredményezték volna.

„De épen a modor, — mondja Korbulyi — melyben reformjait keresztülvinni akarta, volt olyan, mely a Mária-Terézia uralkodása alatt mintegy álomba szenderült nemzetet fölébresztette, s József kénytelen volt intézkedéseit önön kezével semmisíteni meg.”

II. Józsefnek intézkedései arra kényszerítették a nemzetet, hogy új, alkotmányát erősebben biztosító törvényeket alkosson.

(Folyt. köv.)

mely szilárd anyagi állásán kívül a magyar gazdaközönség érdekeit hazafias szellemben viseli szíven.

Legyen tehát minden szövetségi tag apostola, terjesztője a szövetségi eszmének, járuljon hozzá mindenki annak terjesztéséhez és nagyobbitásához, hogy azon cél, mely megalakításának indokál szolgál, t. i. a jégbiztosítási díj fokozatos leszállítása, minél előbb és minél nagyobb mértékben általánosan elérhető.

Budapest, az 1887. febr. hó 28-án tartott felügyelő- és vizsgáló-bizottság alakuló üléséből.

A magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének felügyelő- és vizsgáló-bizottsága:

Gr. Jankovich László elnök, a Somogy megyei gazdasági egyesület elnöke.

Melcer Gyula alelnök, Borsodmegye alispánja és a Borsodmegyei gazdasági egyesület elnöke.

Ányos László, földbirtokos.
Bittó Béni, földbirtokos, a Pozsony megyei gazdasági egyesület alelnöke.

Ifj. Bleuer Lajos, földbirtokos.
Forster Géza, földbirtokos, a Komárom megyei gazdasági egyesület alelnöke.

Herényi Gothard Sándor, földbirtokos.
Báró Gerlicy Ferenc, földbirtokos.

Jeszenszky Béla, földbirtokos.
Mátéffy Emil, földbirtokos.

Manoilovits Glisa, földbirtokos.
Nádósy Kálmán, földbirtokos, a Baranyamegyei gazdasági egyesület alelnöke.

Neumann Frigyes, földbirtokos és nagykereskedő.

Pálffy Ferenc, földbirtokos, kir. tanácsos és Szeged sz. kir. város polgármestere.

Pscherer József, földbirtokos.
Skublits Jenő, földbirtokos, a Zalamegyei gazdasági egyesület alelnöke.

Simay Ede, földbirtokos.
Herceg Thurn-Taxis Egón, földbirtokos.
Vásárhelyi László, földbirtokos, az Arad megyei gazdasági egyesület elnöke.

Az említett urakon kívül még a következő szövetségi tagok fogadták el a reájuk esett választást a felügyelő- és vizsgáló-bizottságba, kik azonban a gyűlésen részt venni akadályozva voltak és pedig:

Jászay Jenő, földbirtokos.
Öttömös Magyar Imre, földbirtokos.
Molnár István, földbirtokos, Zemplén megye főispánja.

Muacevic Vaso, földbirtokos.
Bonyhádi Percei József, földbirtokos.
Dr. Pulszky Ágost, földbirtokos és országgyűlési képviselő.

Vicámándy Ödön, földb. Zemplénm. főjegyzője és a Zemplén megyei gazdasági egyesület II. elnöke.

Gr. Wenckheim Frigyes, földbirtokos.
Zeyk Gábor, földbirtokos.

Iparosaink helyzete.

Hogy iparosaink helyzete nem a legfényesebb lehet, mutatják a lapunk hasábjain is ismertett többrendbeli felszólamlások, a melyek mindegyike a fölött panaszkodik, hogy a helybeli fogyasztóközönség más piacokat keres föl szükségletének kielégítésére.

Ily tárgyú panaszt vettünk legközelebb is, a melyet minthogy igazságát legnagyobb részben belátjuk, az alábbiakban szösz szerint közlünk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy becses lapjában a helybeli iparügyekről és azoknak fejlődése akadályairól egyet-mást elmondhassak.

Hiszem, hogy újat nem mondok, mert eléggé ismeretes, de mégis, a kik talán más nézetben vannak a helybeli iparosok helyzete felől, azoknak szolgáljon felvilágosításul.

Sok nélkülözés az, a melylyel nekünk, helybeli iparosoknak, meg kell küzdenünk, mert anyagi helyzetünk nem engedi, hogy a feldolgozandó anyagot nagyobb mennyiségben raktáron tarthassuk. Sőt ezen anyagok a község egyetlen üzletében sem találhatók föl, s így, hogy a megrendelőket kielégíthessük, más városokban

kell azokat beszereznünk, a mi azután időtöltéssel és költséggel jár.

Ezen hiányok a különben is pangásban lévő üzletünkre káros befolyást gyakorolnak és kétszeresen megnehezítik iparunk fejlődését, mert a fogyasztóközönségnek egy része, a mely talán különben is kevés érdeklődéssel viseltetik a helybeli iparosok iránt, elmén más nagyobb városba s ott veszi vagy rendeli meg a szükséges iparcikket. Ennek következtében mi sem természetesebb, minthogy munkahiány áll be, s pártolás hiányában soha sem juthatunk oda, hogy mindenrendű és rangu igényeknek, úgy ipari, mint társadalmi téren megfelelhettünk. Már pedig nekünk folytonos munkára volna szükségünk, hogy egyrészt az ily irányu kívánalmaknak megfelelhessünk, és másrészt, hogy magunkat és családunkat fentarthassuk, mert a mostani kereset nem csak hogy tisztességes életmódot nem ad, hanem minden igyekezetünk mellett is csak tengődöt.

Az eddig elsoroltakon kívül van még egy másik tényező is, a mi nem kisebb mérvben nehezíti keresetünk és iparunk fejlődését, s ezzel szemben már meg sokkal nehezebb a küzdelem; itt már nem a közönség közönyösségét kell leküzdenünk, hanem a nagyipar termelőivel kell versenyt haladnunk. Amde hogyan konkurálhassunk mi azzal, a kinek százezrek fekszenek a feldolgozandó anyagban, a kitől mi magunk is kénytelenek vagyunk, sokszor jó drágán, vásárolni.

A nagyiparosnak az anyag jóval kevesebbe van, mint nekünk, a melyet már ő töle vettünk, a feldolgozásnál szintén kevés munkadíjat fizet, mert folytonosan dolgoztat és a sok munkás, hogy munkája legyen, kell hogy neki dolgozzék, mert másutt munkát nem kap.

Vége a fogyasztó közönség legnagyobb része a pénzügyi helyzetén megveszi az olesó készletet, nem tekinti, hogy rossz az anyag, rossz a munka, s hogy a roszból legalább is kétszerannyi kell neki évente, mint a jobból.

Ezek azon bajok, a melyekkel nekünk, kisiparosoknak, meg kell küzdenünk és úgy érezzük, hogy helyzetünk naponként nyomasztóbb s ha ez valamiképp nem változik, akkor néhány év múlva önálló iparos megszűnt létezni.

A dologban a legkülönösebb azonban az, hogy megkivánják tőlünk, hogy kötelességünket mint iparosok, mint polgárok, teljesítsük a nélkül, hogy eme versenygel szemben megvédeztünk, mi magunkat pedig meg nem védhetjük.

Mindszent, 1887. március 24-én.

Kiváló tisztelettel

V. M., iparos.

Csongrádmegye építkezési szabályrendelete.

I. RÉSZ.

Az építkezési engedélyről.

1. §. A község belterületén minden új épület felállítása, a régi épületnek átalakítása, megtoldása vagy bármely oly lényeges javítások és változtatások, melyek az épület szilárdságára, biztonságára és tűzmentességére, a szomszédok jogaira, vagy község szépítésére, utca szabályozására befolyással vannak és a község belterületén építtetnek, hatósági engedély mellett történhetnek és az építkezési engedély megadására első fokban a járási főszolgabíró illetékes.

2. §. A belteleknek legalább 700 négyszög méternek kell lenni és egy ily nagyságu telek három oldalról építhető be, és pedig az utcai vonal felől nyereg (egész) tetőre, az átellenes határvonalon és azon oldal vonalon, hol a szomszédnak csurgóra épülete nincs, és délnek fekvőleg csak tűzfalra és féltetőre szabad építkezni, úgy azonban, hogy a beépítés által a teleknek csak fele vehető igénybe. — Ezer-

négyszáz (1400) négyszög méterrel felüli teleknél mind a négy vonal beépíthető, de a negyedik vonal ott is csak tűzfalra és féltetőre és ott, hol a szomszédnak csurgója van, a csugó felüli rész mészhabarcsba rakott téglából építendő és a szomszéd fedele alatt az udvarra nyuló lejtős bádoggal csatorna építendő, mely költségek mindig az építető által viselendők, a melyik építető ily építkezésre az engedélyt nyeri, s ily terjedelmű telken az építkezés a telek felerészét foglalhatja el, nagyobb telkeken a fentebbi kikötések mellett a telek kétharmada beépíthető.

3. §. Ha valaki a hátsó közös vagy az utca felüli vonalon már meglévő nyereg fedelű ház miatt akadályozva van építési jogával élni, fel van jogosítva az építkezésre, ha a meglévő szomszéd ház tetejét saját költségén, de célszerűen átalakítja, ily esetben az új épület tűzfalal látandó el, és cseréppel, vagy más tűzmentes anyaggal fedendő.

4. §. Építkezni az eddig vagy ezután hatóságilag engedélyezett és belteleknek kihalított területeken megengedtetik, ha azonban a beltelek eldarabolatni szándékoltnak, az csak hatósági engedély mellett eszközölhető; 700 négyszög méterrel a kisebb részekre való eldarabolás meg nem engedtetik, sőt 700 méternyire is csak úgy, ha a telek utca felüli szélessége legalább 20 méter, illetőleg mindegyik telek utca felüli szélességének legalább 20 métert kell elérnie. A telek eldarabolására vonatkozó engedélyt első fokban a járás főszolgabírája adja meg.

5. §. A ki a község belterületén az első szakasz értelmében körülírt építkezést kíván végrehajtani, ebbeli szándékát tartozik a járás szolgabírájánál bejelenteni és a bejelentéssel egyidejűleg a célba vett építkezési tervét, körülményes leírását, melyben az építkezési anyagok minősége is értetik, benyújtani. Középületek, gyárak és nagyobb laképületek, általában oly építmények, melyeknek kivitele építőmesterekre s képesített kőművesekre bízatik, csak rendes terv alapján engedélyezhetők. A terv pedig $\frac{1}{100}$ nagyság arányában vagyis 1 cm. = 1 méter lépték szerint készítenendő.

6. §. A járás főszolgabírája köteles az építkezési engedély ügyében 30 nap alatt határozni és ha szükségesnek találja az építető költségre szemlét is rendelhet el, szakértőt, sőt eltérő nézetek és fontosabb körülmények beálltával építészmérnököt is hívhat meg.

7. §. Amennyiben a községek utca szabályozási térképpel nem rendelkeznek, az építkezési vonalat az előjáróság meg hívása mellett az 1881. évi XLI t.-c. rendelkezésének figyelembe tartásával és abból kifolyó eljárás épségben tartása mellett a járás főszolgabírája jelöli ki.

(Folyt. köv.)

Gazdasági kiállítás.

Dijazással egybekötött VI-ik tenyészállat-vásár, baromfi-kiállítás és gépvásár terveze.

I. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, az országos gazdasági egyesület közreműködésével, az állattenyésztés előmozdítása érdekében Budapesten f. évi május hó 7., 8. és 9. napjain tenyészállat-vásárt rendez.

II. A vásár és kiállítás rendezésére egy vásárrendező-bizottság alakított, mely Budapesten a „Köztelken” székel.

A vásár Budapesten a fővárosi marhavásár-terén tartatik.

III. A vásár május hó 7., 8. és 9. napjain minden reggel 10 órakor végződik és délután 6 órakor kezdődik.

IV. A vásárra bocsátatnak a korra való tekintet nélkül:

A) Szarvasmarha: bika, bikaborjú, tehén és üszörborjú. I. Magyar. II. Borzderes. III. Piros-tarka hegyi fajták. IV. Könnyen hizók. V. Egyéb fajták és keresztezések VI. Bivalyok.

B) Juh: kos, kosbárány, nöstény, juh és bárány, I. Merinós: a) electoral negretti, b) szövetgyapjas, c) fésűs gyapjas. II. Angol husjuh. III. Racka. IV. Egyéb fajták és keresztezések.

C) Sertés: kan és koca. I. Kondor. II. Nagyfülűek s ezzel rokonok. III. Angol irányu tenyésztetek.

D) Baromfiak: I. Tyuk. II. Gyöngytyuk. III. Pulyka. IV. Kacska. V. Lud. Mindezek az osztályozási rendszer szerint csoportokra osztva.

A vásárra magyarországi kiállítók által külföldről vett vagy külföldi tulajdonosok birtokában levő állatok is bocsáthatók és azok díjakra is versenyezhetnek. Hizalt vagy tenyész-képtelenné lett vagy egyéb okból tenyésztési célokra már nem alkalmas állatok a vásárra nem bocsátatnak.

V. A vásárra bejelentések a vásárrendező-bizottság által szétküldött, illetőleg attól nyerhető bejelentési minták felhasználásával, két példányban, legkésőbb április 1-ig bezárólag, a vásárrendező-bizottsághoz (Budapest, Köztelek) címezve, küldendők be.

A kiállításra büldött állatok utá seminemű díj nem szedetik, kivéve a baromfiakat, melyeknél a gondozás, élelmezése és visszaszállítása fejében minden kiállított törzsért (1 him és 2 tojó) 1 firt helypénz már a bejelentés alkalmával beküldendő.

Az állatok szállítására nézve a vasutak kedvezményeket engedélyeztek. Az erre jogosító igazolványok a vásárrendező-bizottság által a bejelentőnek megküldetnek. A baromfiak a tenyészállat-vásár rendező-bizottsághoz a Budapesti ferenvárosi m. k. á. v. lerakó állomására címezendők. Az el nem adott baromfiak visszaküldését a rendező-bizottság díjmentesen eszközöli.

VI. A bejelentett állatok előbb, mint május hó 5-én este, el nem fogadtatnak, de május hó 6-án estig okvetlenül beállítandók. — Kívánatos a beküldést úgy irányítani, hogy az állatok Budapestre a ferenvárosi lerakó-állomásra május hó 6-án reggelre érkezzenek.

Az állatok Budapestre érkezésük után azonnal a kiállítók megterhelhetése nélkül újból állatorvosilag megvizsgáltatnak s ha betegnek találtnak, a budapesti állatorvosi tanintézetnek adatnak át orvosi végett.

VII. Az állatokat a vásár utolsó napja: május hó 9-én délutánig, a vásárról elvinni nem szabad.

VIII. Az állatok takarmányozásáról és ápolásáról a kiállítók gondoskodnak. Intézkedve lesz azonban, hogy a szükséges takarmány és alomszalma, mérsékelt s a vásár-terén közzeendő árakon, ugyanott megszerezhető legyen. — A baromfiak gondozását és ellátását a helypénz fejében a rendező-bizottság teljesíti.

XI. A vásárra hozott tenyészállatok állása felett, azok ára is kiteendő, s az a bejelentési iven is megemlítendő, hogy az ár a katalógusba fölvehető legyen.

X. A kitett áron az állat az első jelentkező vevőnek minden esetre eladandó. Ezen árnak a vásárrendező-bizottság pénztáránál való lefizetésével, a vétel, a tulajdonos előleges értesítése nélkül is, érvényesen eszközölhető. A tulajdonos és vásár-pénztárnál történt egyidejű eladás esetén, a pénztárnál történt eladás érvényes. — A vásár alkalmával történt eladások után az eladási ár 3%-a a vásár-pénztár javára befizetendő.

XI. Ha valamely állat tényleg eladatott, a történt eladás a vásárrendező-bizottságnak, a helyszínén levő irodájában a vevő nevével együtt azonnal bejelentendő.

XII. A jelesb állatok díjazása céljából, az e célra felkért országos gazdasági egyesület közbejöttével mindenik állatnem megbírálására külön-külön bizottság alakított.

XIII. Minden jury május hó 7-én kezdi meg működését és az nap be is fejezi, úgy hogy május hó 8-án reggel 10 órakor már a díjazott állatok állása felett a díjak jelezhetők legyenek.

XIV. A díjazott állatok elővezetése mellett a díjak kihirdetése és kiszolgáltatása május hó 8-án déli 12 órakor történik.

XV. A földmívelési miniszter által adományozott díjak a következő osztályokra tüzetnek ki:

I. Magyar fajta szarvasmarha . . .	1.900 frk aranyban
II. Nyugati fajta és keresztezésekre . . .	1.950 " "
III. Bivalyokra	250 " "
IV. Juhokra	1.500 " "
V. Sertésekre	1.200 " "
VI. Baromfiakra	500 " "

XVI. Valamennyi díj csupán abszolút becsü állatnak adható ki.

XVII. A pénzbeli díjak mellett oklevelek is adatnak, melyeken a jutalomdíj megemlítve van.

XVIII. Pénzbeli díjakon kívül elismerő-oklevelek is adatnak.

XIX. A vásár látogatása díjmentes.

A fentebbi tenyészállat-vásárral egybekapcsolt nemzetközi gépvásárt illetőleg szolgálatának a következők tudomásul:

1. A nemzetközi gépvásár célja egyrészt a gazdaközönségnek alkalmat nyújtani arra, hogy magát a gazdasági gépgyártás terén felmerülő újabb szerkezetű gépekre nézve könnyű módon tájékozthassa, másrészt a gépgyárosoknak módot nyújtani arra nézve, hogy tökéletesített gyártmányukat a gazdaközönségnek bemutatthassák.

2. A gépvásáron résztvehet bármely bel- és külföldi gyáros a mezőgazdasági termelés céljaira szolgáló mindennemű gépekkel és eszközökkel, ha a gépvásár-bizottságtól nyert szabályszerű bejelentési iven megjelenési szándékát és négyszög méterenkénti tér-igényét április hó 10-ig a rendező bizottságnál (Budapest, Köztelek) bejelenti.

3. Az igénybe veendő vásárterület minden négyszög méterjeért 1 firt térdíj előlegesen fizetendő.

4. A gépvásárra bejelentett gépek és eszközök május hó 5 déli 1 órától május hó 6-án délután 6 óráig a vásár-terén kijelölt helyre szállítandók.

Ezentul érkező gépek visszautasítottatnak. A gépek elszállítása a vásártérről május hó 9-én délután 1 órakor kezdhető meg és május hó 10-én estig okvetlenül befejezendők.

5. A vásáron tett eladások a vevő nevének és a gép-árának megemlítésével a rendező-bizottságnál bejelentendők.

Kelt Budapesten, 1887. évi február hóban.

A rendező-bizottság:

Gróf Szapáry István, elnök.

Bernolák Sándor. Ordódy Lajos.

Grubicy Géza. Reusz Henrik.

Krocsák G. Emil. Tormay Béla.

Lipthay István. Gróf Zichy Béla.

Baranyay István, jegyző.

Helyi és vegyes hírek.

— **Közgyűlés.** Községünk képviselő-testülete a mai napon a délelőtti órákban tartja meg ápril havi rendes közgyűlését.

— **Haszonbérbeadás.** Mint olvasóink nagyon jól tudják, az örgróf Pallavicini Sándor ur ő méltóságától vett s a község tulajdonát képező kurcaréti földeknek nyilvános árverés útján való haszonbérbeadása március hó 31-én vette kezdetét. A bizottság az árverést két napon át szakadatlanul folytatta, de tekintve a szombati hetivásárt és részben azt, hogy a parcellák kijelölése is időt igényel: az árverés folytatását

hétfőre, vagyis holnapra halasztotta. Amely körülményt amidőn itt fölemlítjük a haszonbérleti kívánó közönséget pedig figyelmeztetjük, hogy kiki igyekezzék az árverésben részt venni és akinek haszonbérleti szándéka van haszonbérletre is, mert már nem oly sok föld van kiadandó, mindössze talán 250 hold.

— **Az árverés eredménye.** A kurcaréten eddig 78 parcella 483⁴⁰/₁₃₀₀ hold területtel összesen 7098 frt 10 kr. évi haszonbérletért adatott haszonbérbe. Eddig a legolcsóbb föld holdanként 7 frt 73 kr., a legdrágább pedig 24 frt 33¹/₃ kr. A holdankénti átlagos haszonbér pedig körülbelül 14 frt 70 krt tesz ki. Bizonyára elég szép eredmény, amely aligha fog lényeges változáson keresztül menni, habár a még most haszonbérbe adandó terület olcsóbb árért adatnék is ki, mivel az észre vetemény alá kiadandó 103 hold föld pótolni fogja, ennek az eddig elért átlagos áránál esetleg beállható olcsóságát.

— **Fellebbezés.** Csongrádmegye közgyűlésének azon határozatát, a melylyel a szentesi kongóúttól Szegváron keresztül a mindszenti révig terjedő ut kikövezését megrendelte, mint halljuk, Szeder János megyebizottsági tag, a ki a közgyűlésen is ékesen dikciózott az említett ut ellen, megfélebbezte. Reméljük, hogy a határozati hivatott közmunka- és közlekedési miniszter inkább a megye közönségének határozatát fogja helyben hagyni, mintsem Szeder ur kicsinykedéseit legyezgesse.

— **Árad a Tisza.** A Tisza még mindig árad, bár nem oly rohamosan, mint a multkor, de azért néhány centimétert naponként emelkedik. A Tisza vizállása tegnap reggel 5-80 centiméter volt, tehát 8 nap alatt 62 centiméterrel emelkedett.

— **Vetési kísérlet.** A mult számunkban jelzett vetési kísérlet a Schlick-féle „Triumph” és a Schlick-Küzdényi-féle szabadalmazott gördülő vetősarokkal ellátott sorvető gépekkel, tegnap csakugyan meglett a mindszenti majorban tartva. Az eredményről jövő számunkban részletes tudósítást hozandunk.

— **Népesedési mozgalom.** A mult március hóban született 26 fiu, 24 leány; összesen 50. Meghalt 57 férfi, 61 nő; összesen 118. A kanyaróban vagy hólyagos himlőben elhaltak száma 78.

— **Választmányi ülés.** A körös-tisza-marosi ármentesítő és belvizeszabályzó-társulat központi választmánya a folyó hó 5-én H.-M.-Vásárhelyen ülést tart.

— **Visszafelé, mint a rák halad,** Makó városa, elhatározván a legutóbb tartott képviselőtestületi közgyűlésen, hogy rendezett tanácsu városból, csak olyan magunk forma nagyközséggé alakul át. Nem irigyeljük ezt a dicsőséget.

— **Éjjeli vonatok beszüntetése.** A „Szegedi Napló” teljesen megbízható forrásból veszi a hirt, hogy az alföld-fiumei magyar államvasuton az éjjeli vonatjárás Szegeden beszüntetésével az igazgatóság komolyan foglalkozik, a mire okot az szolgáltatott, hogy a forgalom eddig nem tapasztalt csekély mérvre csökkent le, úgy hogy e mellett az éjjeli vonatközlekedés nagy veszteséggel jár.

CSARNOK.

Petőfi bölcséletéről

Irta: Kiss Sándor.

(Folytatás.)

Költészeti és életelveiben egyaránt sok előítélettel kellett megküzdenie. Korán kifejlődött lelkében a dac, mely „csak azért se” engedte meghajolni, mert mások bajlongottak; csak azért is járatlan, töretlen utra vezetete, mert a járt uton mások kényelmesen jártak. J. K. emlékkönyvébe írta:

„Vén épület már a világ,
Le alacsonyra sülyedett:
Ha egyenest jársz, beütöd
A Gerendába fejedet;
Hajolj meg, ha a fejtörő
Gerenda ellenedre van . . .
Én inkább betöröm fejem,
Sem hogy meghajtsam derekam.”

A németek példájára nálunk is divat volt a hegyvidék kétségtelenül gazdag bájait magasztalni; ő csak azért is a pusztát magasztalja, az alföldi rónát,

„Melyet átöllel a Tisza-Duna karja,
S ölében, mint kedves mosolygó gyermekét
Az anya, úgy tartja.”

az ő születése földjét; a szép Kis-Kunságot:

„Mit nekem te, zordon Kárpátoknak
Fenyvesekkel vad regényes tája!
Tán csodállak, ámde nem szeretlek,
S képzetem hegy-völgyedet nem járja.

Lenn az alföld tengersík vidékén
Ott vagyok hon, ott az én világom:
Börtönéből szabadult sas lelkem.
Ha a rónák végtelenjét látom.”

Madarai nem a turbékoló gerlice, nyögdecselő csalogány, hanem a pusztai sas, a gólya, a vándordaru meg a vadlud, kedveltje nem a méla holdvilág, hanem a nap, melynek sugara nyári délbén, mint a lángeső, oly égető özönnel ömlik a pusztára, az ő szivét nem a reggpir meg az estpir bájolja meg, hanem a délibáb, a puszták szép tündérleánya. Még az ábrándosan furulyázó hegyi juhász helyett is más alakja van: a kishéres ki . . .

„Mit fejbén gondolt s érezett szivében,
Mit el nem mondhatott (Katinak) ott hirtelenében.
Azt utjában olyan szépen elfigyülte,
Hogy a pacsirták is tanulhattak tőle.”

A mi más szemében próza, az övében költszet.

(Folyt. köv.)

Ház-eladás.

Purjesz Mór tulajdonát képező kigyóutcai ház szabad kézből eladó. Föltételek nálam megtudhatók.

Szobotka Gusztáv
üggyvéd.

Brünni kelméket fin. tavaszi és nyári öltözetekre.

3-10 métert kitevő szelvényekben mindegyik éppen egy férfi öltözetre elégséges, 4 frt 80 kros igen finom, 7 frt 75 kros legfinomabb, 10 frt 50 kros legeslegfinomabbat

valódi gyapju. chewiott-, camgarn- és felöltő szövetből

2 frt 50 krtól egész 5 frtig. Loden 2 frt 25 krtól egész 3 frtig. Női posztók méterje 1 frt 25 krtól 2 frt 50 krig megküldi bárkinek is postautánvét mellett

Feintuch-Fabriks-Niederlage SIEGEL-IMHOF BRÜNN.

Nyilatkozat. A fentebbi cég szövetei szilárd és izlésteljes kivitel, valamint kiváltképpen tartósság által tűnnek ki. Ezek elismert megbízható szilárdsága és rendkívüli munkaképessége egyszerűsmind aziránt is kezeséget nyujt, miszerint csakis a legjobb áru s pontosan a választott minták szerint lesz szállítva. Kivánatra fentebbi raktár min-takkal ingyen és bérmentve szolgál.

EQUITABLE

az Egyesült Államok életbiztosító-társasága
NEW-YORK-ban.

Alapított 1859-ben.

Biztosítási állomány 1886. dec. 31. 1.747,000 márka.

Az új felvételek kitétek:

1884-ben	1885-ben	1886-ban
360.000,000	406.000,000	474.000,000

Az összlap emelkedett 1886. január hó 1-től 1887. január 1-ig 272.000,000 márkáról 321.000,000 márkára. A tiszta nyereségtöbblet 1887. január hó 1-én 680.000,000 márkát tesz ki és a mult évhez viszonyítva 130.000,000 márkával emelkedett.

Tőkebefektetések Európában 16.000,000 márkán felül. A kötvények 3 év mulva kifogásolhatlanok, minden kötvény visszavásárlási és leszállítási joga 3 év mulva. A 100,000 dollárból álló részvénytőke alapszabályszerűleg csakis 7 százalék kamatoztatik, az azou felüli sok millióra rugó nyereség kizárólag a biztosítottak javára esik.

Aligazgatóság Magyarország részére:
Budapest, Andrassy-ut 12. sz.

24-6-6

KÖLCSÖN

6% és 5%-ra.

Minden önjogu személy, kinek önfentartására állandó jövedelmei vannak, úgy m. háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő, hivatalnok stb. kaphat közbejöttöm útján egy **budapesti hitelszövetkezettől** 100 fottól 2000 frtig 30 hó alatt postautalvány útján visszafizetendő 6%-os személy hitel kölcsönt.

5% - os bank-kölcsön

közvetítettik 400 frttól kezdve egy millióig **földbirtokra** 17 évre 5%, 32 évre 2% és 40¹/₂ évre 1% tőke-törlesztéssel. Jó anyagból épült **városi házakra** 25 évre 2¹/₂% tőketörlesztéssel. Házkölesönöknél megállapítandó becslési költség előre leteendő. Földbirtoknál az évi állami földadónak 50-60-szoros összege kölcsönképen adatik. Nagyobb tőketörlesztést bármikor eszközölhet. Folyamodonak kell hozzáam telekkönyvi kivonatot, adókönyvet és kataszteri birtokivet beküldeni. **Értékpapirokra** a bank a tőzsdei árfolyam háromnegyed része erejéig kölcsönt ad, esetleg azok eladása közvetítettik. — **Ügynökök** tisztességes provizió mellett működésre felkéretnek. — Kölcsönügyben válasz és portóköltség fejében 30 kr levélblyegben kéretik, e dij nélkül válasz nem adatik.

POLLÁK JÁNOS

bizományi és ügynöki irodája,

Budapest, VII. csömöri-ut 37. sz. I. emelet.

Mindennemü nyerstermények vétel- és eladása közvetítettik.